

Asia: VN/6566/2022

Lausuntopyyntö valtiovarainministeriön asetuksessa säädettävistä kunnan taloustietojen toimittamiseen sovellettavista tietosisällöistä ja teknisistä kuvauksista koskien tilikautta 2023

Lausunnonantajan lausunto

1. Lausuntonne kunnan ja kuntayhtymän raportoinnin kokonaisuudesta ja siihen liittyvästä valtiovarainministeriön asetuksesta (liitteet 1 ja 2)

-

2. Lausuntonne kunnan ja kuntayhtymän palveluluokituksesta ja siihen esitetyistä muutoksista (liite 4)

Yleisenä kommenttina ympäristöministeriö toteaa, että aiemmassa palveluluokituksissa on ympäristön tietotarpeita varten liikaa yhdistetty erilaisia ja eri lakeihin perustuvia kunnan tehtäviä, jolloin emme pysty hyödyntämään tietoja omien lakiemme seurannassa. Taloudelliset tunnusluvut on luokiteltu eri tavoin ja ryhmittelyin kuin MRL:n lakisääteiset palvelut ja niistä kerättävät maksut. Kuntien kannalta olisi parempi, että tämä yleisseuranta jo tuottaisi tarvittavat tiedot, jolloin ei tarvitsisi säätää kunnille erillisiä seurantavelvoitteita sektorilainsäädännössä. Uudessa lausunnolla olevassa luonnoksessa asiaa on korjattu. Ympäristöministeriö pitää lainsäädännön ja toiminnan seurannan kannalta seuraavia muutoksia välttämättöminä:

1. Kohta maaomaisuuden hallinta ehdotetaan jaettavaksi niin että maankäyttösopimuksille varataan oma luokka, jossa voidaan paremmin seurata maankäyttömaksuja. Toisaalta olisi myös hyvä seurata palveluja joita maankäyttömaksuilla katetaan.
2. Palveluluokka 4402 ehdotetaan jaettavaksi ennakkovalvonnan (lupatehtävät) ja jälkivalvonnan (valvontatehtävät) tehtäviin.
3. Maankäyttömaksut (MRL 91 a ja b §ssä termiä maankäyttömaksu ei käytetä, mutta yleiskielessä kyse on noiden §:ien mukaisista maksuista) on mainittu taulukon kohdassa 5361

”maaomaisuuden hallinta”. Yleensä maankäyttömaksuja kerätään kohdistuen muihin kuin kunnan omistamiin alueisiin (eli ei ole kyse kunnan omistaman maaomaisuuden hallinnasta, vaan yksityisen maaomaisuuden omistamiseen liittyvistä maksuista).

4. Maankäyttömaksut kerätään MRL:ssä mainittujen kunnan toteutusvastuulle kuuluvan yhdyskuntarakentamisen kustannusten kattamiseksi (ks. maankäyttö- ja rakennuslain 91 a §, 91 b § ja 91 d §). Maksutulojen ja niitä vastaavat toimintamenot pitäisi kai olla todennettavissa. Nyt tulot ja menot ovat taulukossa ohjesarakkeen mukaan toimittaessa eri kohdissa.

5. Maankäyttömaksut (sekä sopimusperusteiset että määrätyt) tulisi kohdistaa niihin palveluihin, joita kunta tuottaa maksuilla. MRL 91 d §:n mukaan: ”...katujen, puistojen ja muiden yleisten alueiden hankinta-, suunnittelu- ja rakentamiskustannukset sekä maanhankintakustannukset kaava-alueella merkittävässä määrin palvelevien yleisten rakennusten rakentamiseksi siltä osin kuin ne palvelevat kaava-alueella. Lisäksi voidaan ottaa huomioon kunnalle kaava-alueen maaperän kunnostamisesta ja kaava-alueen välttämättömästä meluntorjunnasta aiheutuvat kustannukset sekä kunnalle aiheutuvat kaavoituskustannukset, joita ei ole peritty 59 §:n nojalla.”

6. Kohdan (MRL 91 d §) ”maanhankintakustannukset kaava-alueella merkittävässä määrin palvelevien yleisten rakennusten rakentamiseksi” palveluita ei löydy taulukosta. Kohdan (MRL 91 d §) ”kunnalle kaava-alueen maaperän kunnostamisesta” asioita on taulukon kohdassa 5361: maaomaisuuden hallinta. Kunta tosin voi joutua kustannus- ja puhdistusvastuuseen toissijaisesti, ympäristönsuojelulain nojalla muutoinkin kuin omistamallaan alueella, jolloin tämä kohta ei vaikuta ihan loogiselta (kun ei siis ole kyse kunnan omasta maaomaisuudesta). Voisiko tällekin olla oma luokka?

7. Hulevesijärjestelmän hallinta- kohdassa olisi parempi viitata maankäyttö- ja rakennuslakiin (ks. MRL 13 a luku), ei vesihuoltolakiin.

8. Ympäristöministeriö esittää, että ympäristönsuojelun valvonta, jaettaisiin erikseen ennako- ja jälkivalvontaan (ympäristönsuojelun lupatehtävät, ympäristönsuojelun valvontatehtävät). kunnissa suunnitelmallinen valvonta tietojärjestelmineen paranee koko ajan, joten olisi hyödyllistä saada poimittua palveluja erikseen. Lupatehtävään käytettävä aika pitää jollain tasolla kuitenkin pystyä arvioimaan, jotta lupamenettelytaksoja voidaan soveltaa ja tarkastaa vastaamaan aitoja kustannuksia.

3. Lausuntonne eri raportointikokonaisuuksien tietosisältöihin esitetyistä muutoksista ja uusista tietosisällöistä (liitteet 3, 5 ja 6 sekä taulukkomallit)

-

4. Lausuntonne teknisiin määritteisiin ja pakollisuuksiin esitetyistä muutoksista (liite 3 sekä taulukkomallit)

-

Lehtinen Teppo
Ympäristöministeriö

Seppälä Anna-Leena
Ympäristöministeriö - RYMO